

[J. S. Foget.]

end ikke kommet til Bevillingsudvalget, saa vidt jeg har kunnet faa oplyst, og jeg gentager, at Landboforeningerne i deres Resolution krævede hurtig Handling. Ogsaa fra anden Side har man støttet dette Krav.

Den stive Grænse 110 pCt. er efter min Mening noget af det værste, man har. Vi ser, at adskillige faar Afslag paa deres Ansøgning, alene fordi Laanet skal anbringes inden for de 110 pCt. Det er derfor beklageligt, at man ikke vil efterkomme vort Forslag om Ændring paa dette Punkt.

Den tvungne Jordafstaelse er ligeledes urimelig, især da den Pris, der bydes for Jorden, er alt for lille.

Men endelig er der Statshusmændene. For dem vil Gældssaneringsloven, med den nuværende Affattelse praktisk talt være ubrugelig, thi ikke alene bør de have konjunkturbestemte Gældsposter med, men den ansatte Grænse af 110 pCt. over Panteværdien, hvorunder Laan skal anbringes, er for dem ganske umulig. Jeg har her et typisk Eksempel, en Statshusmand, der har en Prioritetsgæld paa 19 000 Kr. — det regnes vel nogenlunde som Normen —, derudover anden Gæld paa 3 500 Kr.: Vurderingssummen til Ejendomsskyld er 11 500 Kr., Værdi af Bøsætning 2 195 Kr., Værdi af Inventar 775 Kr.; samlede Værdier altsaa 14 470 Kr. og samlet Gæld 22 500 Kr. Efter Saneringsloven er Statshusmændene ganske udelukkede fra at faa Del i denne Hjælp. Man har altsaa skabt en Stand af Landmænd, som man har agiteret stærkt for at faa oprettet, men som man har anbragt under saadanne Forhold, at de Laan, Staten selv har anbragt i 1ste Prioritet, gaar op til ca. 160 pCt. af Panteværdien. Derfor var det ikke saa mærkeligt, at man hørte Statsministeren for kort Tid siden udtale, at Udstykningen ikke længere havde den Interesse, den har haft, og derfor giver netop Statshusmændene det bedste Bevis paa, at de Ændringer, vi har foreslaaet, om Slettelse af 110 pCt. Grænsen og om at stille Statshusmændene lige med andre Landmænd, er paakrævede. Men dette vil Regeringen altsaa slet ikke diskutere, Statshusmændene maa nu passe sig selv.

I øvrigt vil jeg gerne spørge Ministeren, om det er rigtigt, at man har givet Ordre til ikke at foretage Udlæg hos Statshusmænd. Jeg haaber, det er rigtigt, og at denne Ordre snart kommer for alle Landmænds Vedkommende, selvfølgelig tidsbestemt.

Gældssaneringsloven har i det store og

hele ikke virket, som den skulde. Den har været en Skuffelse for mange, og den vil blive det ogsaa i Fremtiden. Jeg haaber ikke, denne Samling føres til Ende, uden andre og mere effektive Loves Gennemførelse til Forhindring af det almindelige Sammenbrud i Landbruget, thi Gældssaneringsloven er baade tungt virkende og meget lidt effektiv, saaledes som den administreres og er udformet, og hvis ikke man ønsker det Sammenbrud, som jeg før omtalte, hvis ikke man direkte stiler efter, at ca. 15—20 pCt. af de danske Landbrugsjendomme skal til Tvangsauktion, hvis ikke dette er Regeringens Maal, saa maa det ogsaa være nødvendigt, at Regeringen gennemfører andre og mere effektive Foranstaltninger for at standse Tvangsauktionerne end den, Gældssaneringen repræsenterer.

Formanden: Den ærede sidste Taler brugte et Sted i sit Foredrag Udtrykket: politisk Svindel. Jeg vil paatale dette Udtryk og gøre opmærksom paa, at det ikke bør anvendes i Folketingets Forhandlinger.

Oluf Pedersen: Ved første Behandling af dette Lovforslag om Foranstaltninger vedrørende Landbrugets Gæld paaviste jeg, at det, der tiltrænges, var en Sænkning af Rente- og Driftsomkostninger, og at denne kun var mulig ved en rationelt gennemført Grundskyld med Hensyntagen til Gæld og Afskaffelse af Varefordyrelse.

Det er jo saadan, at Krisen bundes i ganske naturlige Aarsager. Man vil sige fra Regeringens Side, at det er Aarsager, der er kommet ude fra; fra Venstres Side hævder man, at øget Eksport skal være den eneste Udvej, og fra konservativ Side, at det er Mangel paa Told eller Mangel paa Kapital, det er galt med. Men jeg tror, at man skal aabent erkende, at alt dette kan have Betydning for vort Land, men det, som har skabt Krisen, det, som den bundes i, er den ulige Fordeling af Samfundsgoderne, af Goder, som vi har her i Landet, at Krisen skyldes uretfærdige Samfundsforhold, og at vi derfor selv kan raade Bod paa Krisen.

Her er jeg for saa vidt enig i den Opfattelse, som er gjort gældende af Det frie Folkeparti. Men noget helt andet er, hvilke Midler der da skal gribes til, hvis man vil ud af disse Vanskeligheder, og jeg vil hævde, at saa længe Regering og Rigsdag opretholder Tilstande, som lader Bønder og Arbejdere betale 500 Mill. Kr. aarlig til Rente af Kapital, som er falsk hver eneste Øre, saa længe har Regering og Rigsdag i Virkeligheden Ansvar for den Krise, vi er inde i.